

ventionen, hvordan de to ting harmonerer. For som jeg hører det, harmonerer de ingen steder.

Torben Rechendorff (KF):

Som det med lysende klarhed er fremgået, er denne forespørgselsdebat i bedste fald et forsøg på at fiske i rørt vand ved at flytte spørgsmålet om et regionalt samarbejde på tværs af den dansk-tyske grænse ind i Folketinget, hvor det ikke hører hjemme. Fiskeriet består altså i at udnytte det samarbejde, der nu er under etablering, til at tage endnu en tørn omkring unionsforskrækkelsen.

Med andre ord: Hvad Sønderjyllands Amtsråd begribeligvis inden for rammerne af gældende lov måtte beslutte af samarbejdsmodeller med de tilsvarende tyske organer i Slesvig-Holsten, vedkommer ikke Folketinget. Det kommunale og amtskommunale selvstyre er efter vores opfattelse ikke kun ukrænkeligt, når deres dispositioner ikke giver anledning til diskussion, men også når dispositionerne giver anledning til diskussion.

Det samarbejde, der nu er under etablering med udgangspunkt i det foreliggende udkast til aftale om oprettelse af Euroregion Slesvig, som er dateret den 11. oktober 1996, giver ikke den konservative folketingsgruppe anledning til at ændre syn på det kommunale selvstyre. Vi synes, at udkastet er en fuldstændig logisk følge af de allerede eksisterende samarbejdsordninger af mindre formel art, og det er i øvrigt i logisk forlængelse af de samarbejdsstrukturer, der er oprettet i en række europæiske grænseregioner i de sidste par årtier.

Og så synes vi for resten, at det er livsbekræftende, at omgangsformen mellem det danske og det tyske i området mellem Skelbækken i nord og Ejderen i syd siden Anden Verdenskrig har udviklet sig på en sådan måde, at både officielle og ikkeofficielle samarbejdsformer er blevet til virkelighed i stadig bedre og stadig bredere forstand. Dansk er ikke blevet tysk, og tysk er ikke blevet dansk, men samlivet har udviklet sig i stadig gunstigere retning, og det bør vi naturligvis alle glæde os over.

Der er efter vores opfattelse for resten ikke tale om et projekt, hvor danske interesser må vige for tyske. Enhver, der bare følger en lille smule med, ved, at erhvervsmulighederne i Slesvig-Holsten ikke er for gunstige, og at de har god brug for dansk blodtilførsel. I præambelen til den endelige aftale hedder det, »at parterne danner en region, der udgør grundlaget for

et intensivt og langsigtet samarbejde med det formål at styrke udviklingen i den samlede grænseregion samt at styrke regionen i europæisk sammenhæng og i forhold til de omgrænsende regioner.«

Jeg siger det fuldstændig lysende klart: Det formål kan vi i den konservative folketingsgruppe fuldt ud tilslutte os.

Men så er der alle de bekymrede, dem, der så nødvendigvis ser, at grænseboerne bliver stadig lavere, dem, der frygter for dansk kultur og egenart, dem, der frygter for det danske sprog. Hvis etableringen af Euroregion Slesvig kan true dansk kultur og dansk egenart, ser det skidt ud. Så blodfattigt er det danske forhåbentlig ikke blevet.

Formanden for Sydslesvigs vælgerforenings afdeling i Flensborg, en meget kyndig dansk sydslesviger, Manfred Kühl, skrev forleden en kronik i Flensborg Avis om dette tema. Jeg citerer fra avisen den 18. april, Dybbøldagen:

»Man forklejner sig selv og ender med at blive rendt over ende. Møder man nabokulturen med en sådan holdning, kan jeg godt forstå modstandernes frygt, men er det så ikke på tide at blive sig selv og sin kultur og sit sprog bevidst og bruge kræfter på det i stedet for stædigt at ville fastholde en grænse, som er en tilfældig skillelinje i landskabet, ikke sat af naturen, men af en tilfældig politisk konstellation.«

Det er altså et udsagn fra en repræsentant for det danske mindretal syd for grænsen, dem, der efter det oplyste burde være så nervøse. Han har det problem, at han ved, hvad han taler om. Han har det problem, at han ved, hvordan samarbejdet på tværs af grænsen har fungeret i mange år.

Fra modstanderside fremføres der alle hånde påstande. For så vidt angår fanatikerne, dem med truslerne, de voldelige handlinger og de perfide udfald, er der vel ikke alverden at stille op. Den sag henhører under politiet.

Men der er et andet modstandersynspunkt, som jeg vil give en bemærkning med på vejen: Det, der går ud på, at processen, sådan som Sønderjyllands Amtsråd har grebet den an, skulle være udemokratisk.

Jeg vil gerne advare imod den opfattelse, at hvis ikke den demokratiske arbejds metode hvert andet øjeblik omfatter en folkeafstemning, er det ikke demokrati. Her i dronningeriget er vores styreform baseret på det repræsentative demokrati. Det består som bekendt i, at vælgerne finder frem til de mennesker, der i 4-års-